

Vård- och omsorgsförvaltningen
Frida Hjertstedt

2025-03-17

Dnr VÄN 2024-1420

Vård- och äldreomsorgsnämnden

Statsbidrag 2025

Förslag till vård- och äldreomsorgsnämndens beslut

1. Statsbidrag söks och används enligt förvaltningens förslag till beslut.
2. Vård- och omsorgsdirektören får i uppdrag att tillse att statsbidragen rekvireras, återrapporeras och att planerade insatser utförs under förutsättning att statsbidraget utbetalas.
3. Återkoppling kring hur statsbidragen används sker i samband med delår och bokslut.

Ärende

Statsbidrag är ett verktyg för att uppnå politiska mål, till exempel genom att stimulera kvalitetsutveckling inom hälso- och sjukvård och socialtjänst. Socialstyrelsen fördelar och redovisar statsbidrag på uppdrag av Regeringskansliet.

Statsbidragen är öppna för ansökan eller rekvisition under en viss tidsperiod. Statsbidragen riktar sig främst till civila samhällets organisationer, kommuner, regioner och länsstyrelser. Det finns flera olika typer av statsbidrag.

Organisationer som har beviljats statsbidrag ska återrapporera hur de använt medlen. I slutet av varje bidragsår, eller i början av året därpå, skickar Socialstyrelsen ut ett webbaserat återrapporeringsformulär till den som är kontaktperson hos organisationen.

Medel som inte har använts före den 31 december det aktuella bidragsåret ska återbetalas. Bidragsmottagare kan även bli återbetalningsskyldiga om medlen inte använts enligt villkoren för statsbidraget. Ett sådant villkor är att återrapporeringen ska ha kommit in till oss inom den tidsram som anges. Socialstyrelsen fakturerar berörda bidragsmottagare.

Vård- och omsorgsförvaltningen föreslår nämnden att följande statsbidrag ska rekvideras:

- Projekt med syfte att motverka ofrivillig ensamhet bland äldre
- Arbete med hälsosamtal för äldre
- Säkerställa en god vård och omsorg av äldre personer
- Äldreomsorgslyftet
- God och nära vård
- En mer förebyggande och kunskapsbaserad socialtjänst

En beskrivning kring vad respektive statsbidrag ska användas till beskrivs i tjänsteskrivelsen.

Beslutsunderlag:

Tjänsteskrivelse – Statsbidrag 2025, 2025-03-17

Bakgrund

Statsbidrag är ett verktyg för att uppnå politiska mål, till exempel genom att stimulera kvalitetsutveckling inom hälso- och sjukvård och socialtjänst. Socialstyrelsen fördelar och redovisar statsbidrag på uppdrag av Regeringskansliet.

Statsbidragen är öppna för ansökan eller rekvisition under en viss tidsperiod. Statsbidragen riktar sig främst till civila samhällets organisationer, kommuner, regioner och länsstyrelser. Det finns flera olika typer av statsbidrag.

Organisationer som har beviljats statsbidrag ska åiterrapportera hur de använt medlen. I slutet av varje bidragsår, eller i början av året därpå, skickar Socialstyrelsen ut ett webbaserat åiterrapporteringsformulär till den som är kontaktperson hos organisationen.

Medel som inte har använts före den 31 december det aktuella bidragsåret ska återbetalas. Bidragsmottagare kan även bli återbetalningsskyldiga om medlen inte använts enligt villkoren för statsbidraget. Ett sådant villkor är att åiterrapporteringen ska ha kommit in till oss inom den tidsram som anges. Socialstyrelsen fakturerar berörda bidragsmottagare.

Projekt med syfte att motverka ofrivillig ensamhet bland äldre

Statsbidraget 2025 i syfte att motverka ensamhet bland äldre, är planerat att användas för fortsatta samtalsgrupper på trygghetsboenden.

Seniormottagningen har under 2024 initierat samtalsgrupper på fem av Linköpings kommuns trygghetsboenden. Ett projekt som finansierades med statsbidraget för 2024. Målsättningen 2025 är att fortsätta med samtalsgrupper och nå ut till kommunens samtliga trygghetsboenden. Grupperna arbetar utifrån ABC för god psykisk hälsa. Samtal som erbjuds är till exempel sömn, kost, rörelse, aktiviteter, strategier vid oro, existentiella frågor och dess betydelse för vår hälsa och välmående. Målet är minskad känsla av ensamhet bland deltagarna och ett ökat deltagande på andra sociala aktiviteter på trygghetsboendet.

Linköpings kommun kommer ansöka om 635 000 kronor för att arbeta med projektet.

Arbete med hälsosamtal för äldre

Statsbidraget 2025 i syfte att motverka ensamhet bland äldre, är även planerat att användas för att utföra hälsosamtal. Utifrån statsbidraget 2024 påbörjade Seniormottagningen att utföra hälsosamtal genom ett riktat erbjudande/utskick till personer som är 80 år eller äldre och bor i ordinärt boende utan hemtjänstinsatser. Under 2025 planeras att förbättra och utöka arbetet med hälsosamtal. Samtalen ska riktas till personer 70 år och äldre. För att nå ut med information om hälsosamtal till målgruppen under 2025 planeras att aktivt arbeta med bland annat sociala medier, affischering och uppsökande verksamhet.

Medel som Linköpings kommun har möjlighet att rekvirera är 1 342 996 kronor.

Säkerställa en god vård och omsorg av äldre personer

Detta bidrag får lämnas till en kommun för att utifrån lokala behov säkerställa en för äldre personer god omsorg och hälso- och sjukvård och för att möjliggöra förbättringar och utveckling av dessa verksamheter.

Kommunen kan, utifrån lokala behov, använda statsbidraget i syfte att säkerställa en god omsorg och hälso- och sjukvård för äldre personer och förbättra och utveckla dessa verksamheter.

Exempel på utvecklingsområden kan vara:

- förbättrad arbetsmiljö och arbetsvillkor
- kompetensutveckling (medlen kan t ex användas till kursavgifter eller inköp av utbildningsinsatser)
- arbete för personcentrerad vård och omsorg av äldre personer
- motverka ensamhet bland äldre
- öka personalkontinuiteten så att äldre i högre grad möter samma personal
- förbättra samverkan mellan socialtjänst och den kommunala och regionala hälso- och sjukvården
- förebygga smittspridning
- utveckla stöd till anhörigvårdare.
- utveckla informationssäkerheten och välfärdstekniken inom äldreomsorgen

I Linköping kommer statsbidraget att användas för ordinarie verksamhet. Medlen används för kvalitetsförstärkning inom äldreomsorgen som helhet.

Under 2024 fördelades medlen på följande budgetposter: Vårdboende 25 mkr, Hemtjänst 25 mkr, Digitalisering 9 mkr.

Medel som Linköpings kommun har möjlighet att rekvirera är 59 781 246 kronor.

Äldreomsorgslyftet

Kompetenssatsningen Äldreomsorgslyftet inleddes 2020 och syftar till att stärka kompetensen inom kommunalt finansierad vård och omsorg för äldre genom att ge ny och befintlig personal möjlighet att utbilda sig på arbetstid.

Äldreomsorgslyftet berättigar i dag till utbildningar inom flera områden. Såväl medarbetare som chefer har möjlighet att kompetensutveckla sig. De utbildningsområden som innefattas är följande:

- Utbildning till undersköterska, specialistundersköterska eller vårdbiträde.

- Yrkespaket till undersköterska eller vårdbiträde i eventuell kombination – med kurser i svenska språket.
- Validering av anställdas kunskap och arbetslivserfarenhet för att uppnå yrkeskompetens som undersköterska eller vårdbiträde.
- Andra kompetenshöjande insatser inom ramen för Socialstyrelsens allmänna råd (SOSFS 2011:12) om grundläggande kunskaper hos personal som arbetar i socialtjänstens omsorg hos äldre, eller uppnå kompetens som anges i Socialstyrelsens kompetensmål för undersköterskor ex kognitiva sjukdomar
- Ledarskapsutbildning på högskolenivå.
- Utbildning via Vård- och omsorgscollege till handledare eller språkkombud.
- Kurser i vård- och omsorgssvenska, så kallad yrkessvenska
- Kurser eller annan språkstödande insats i minoritetsspråken finska, jiddisch, meänkieli, romani chib och samiska för personal på arbetsplatser där ett väsentligt behov finns.
- Kurser i svenskt teckenspråk.

De utbildningar som främst anordnats inom Linköpings kommun är yrkespaketet, handledarutbildning, utbildning i kognitiva sjukdomar samt olika former av yrkessvenska och spåkkombudsutbildningar. Chefsutbildningar inom socialrätt, verksamhetsstyrning, ledarskap och förändringsledning samt språkhöjande arbetsplatser har genomförts.

I Linköpings kommun har utbildningarna historiskt främst genomförts genom traditionell närundervisning. Det pågår ett förändringsarbete till att införa fler arbetsplatsnära tillfällen, exempelvis avseende kognitiva sjukdomar där hela arbetsgruppen och chef utbildas vid totalt 5 olika tillfällen.

Medel som Linköpings kommun har möjlighet att rekvirera är 24 701 608 kronor.

God och nära vård

Regeringen har gett Socialstyrelsen i uppdrag att under 2025 fördela medel till kommuner och regioner för utveckling av en god och nära vård. Syftet är att utveckla en god och nära vård med fokus på primärvården. Statsbidraget är en del av regeringens satsning på God och nära vård. Socialstyrelsen arbetar parallellt med insatser för att främja, stödja och följa upp kommunernas och regionernas arbete med omställningen. Socialstyrelsen bedömer att samverkan mellan kommuner och regioner har utvecklats men att ytterligare insatser behövs bland annat för att omställningen ska bli jämlik och för att nå målen med primärvårdsreformen, dvs att primärvården ska vara tillgänglig, ges med kontinuitet och att patienter och invånare ska vara delaktiga i sin hälso- och sjukvård. Socialstyrelsen ser också att ännu fler insatser behöver leda till strukturella och mer bestående förändringar för att omställningen under 2025 ska ta nödvändiga kliv.

Statsbidraget får lämnas för insatser som avser:

1. kontinuitet i primärvården, inklusive fast läkarkontakt,
2. tillgänglighet i primärvården,
3. förebyggande och hälsofrämjande arbete i hälso- och sjukvården,

4. habiliterande och rehabiliterande arbete i hälso- och sjukvården,
5. personcentrering av hälso- och sjukvården,
6. planering och samverkan mellan kommun och region för hälso- och sjukvården,
7. kompetensförsörjning och arbetsmiljö i primärvården.

Medel som Linköpings kommun har möjlighet att rekvirera är totalt 13 534 527 kr och medlen ska användas både inom Vård- och omsorgsförvaltningen och Socialförvaltningen. Vård- och omsorgsförvaltningens del är 8 797 442 kr.

Statsbidrag till en mer förebyggande och kunskapsbaserad socialtjänst

Regeringen ger Socialstyrelsen i uppdrag att betala ut statsbidrag till kommunerna under 2025 för att stödja kommunerna i omställningen till en långsiktigt hållbar, mer förebyggande och kunskapsbaserad socialtjänst. Kommunerna får använda medlen till bemanning och kompetenshöjande insatser för att verka i linje med den nya socialtjänstlagens syfte och att på olika sätt stärka förutsättningarna för att verksamheten ska bedrivas i enlighet med vetenskap och beprövad erfarenhet.

Medel som Linköpings kommun har möjlighet att rekvirera är 15 791 094 kr och medlen ska användas både inom Vård- och omsorgsförvaltningen, Integrations- och arbetsmarknadsförvaltningen samt Socialförvaltningen. Vård- och omsorgsförvaltningens del är 2 255 871 kr.

Åtgärder i syfte att stärka socialtjänstens och hälso- och sjukvårdens beredskap 2025

Statsbidraget för 2025 söktes i slutet av 2024 och beslut om det fattades på delegation av ordförande.

Statsbidraget söktes gemensamt med Social- och omsorgsförvaltningen. Den del som avser vård- och omsorgsförvaltningen var 2 454 000 kronor.

Statsbidraget är planerat att användas för fortsatt arbete med risk- och sårbarhetsanalys, beredskapslager, kriskommunikation, beredskapsplanering, beredskapsövningar samt utbildning i webbaserad stödfunktion för krisledning.

Ekonomiska konsekvenser

Statsbidragen är en del av vård- och äldreomsorgsnämndens internbudget.

Kommunala mål

Lättillgänglig, god och jämlik välfärd

Linköpings kommun är en attraktiv arbetsgivare med en hållbar kompetensförsörjning

[Länk till kommunfullmäktiges övergripande mål](#)

Jämställdhet

Statsbidrag och medel från dessa påverkar inte män eller kvinnor ur ett jämställdhetsperspektiv.

Uppföljning och utvärdering

Återkoppling kring hur statsbidragen används sker i samband med delår och bokslut.

Information eller förhandling enligt lag (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet

MBL-information eller förhandling är inte påkallad.

Vård- och omsorgsförvaltningen

Sonja Erlandsson

Beslutet skickas till:
Johan Karlsson, ekonomichef